

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžso/20/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011200219
Dátum vydania rozhodnutia:	11.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011200219.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcu: Ing. H. Q., s adresou G., XXX XX. T., zast.: JUDr. Milanom Rollom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Švabinského č. 13, 851 01 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom Kutuzovova č. 8, 832 47 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05. júna 2012 č. k. 3S 30/2011-28, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05. júna 2012 č. k. 3S 30/2011-28 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 79,58 €, a to z titulu trov právneho zastúpenia.

Odôvodnenie

I.
Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. k. KaVSÚ-5-55-2/2010 z 09.12.2010 (príloha č. 16 administratívneho spisu) vydaným podľa § 84 ods. 4 písm. b) zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 328/2002 Z.z.“) žalovaný postupom podľa § 59 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zamietol odvolanie proti rozhodnutiu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia Bratislava č.: VÚSZ-65301021981501/12-OVZ z 24. júna 2010, ktorým bol podľa ustanovení § 123 ods. 2 písm. a) a § 39 v spojitosti s § 105 ods. 7 a ods. 10 zák. č. 328/2002

Z.z. žalobcovi výsluhový dôchodok znížený od 01. júla 2010 na sumu 924,59 € mesačne a napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil.

Podľa § 123 ods. 2 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom ku dňa vydania napadnutého rozhodnutia (25.10.2010) profesionálnym vojakom, ktorí boli alebo budú prepustení zo služobného pomeru v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien 61) najskôr dňom 31. decembra 2001 a najneskôr dňom 31. decembra 2010 a ktorí vykonali najmenej pätnásť rokov služby, patrí odo dňa účinnosti tohto zákona výsluhový dôchodok podľa § 39, pričom pre nárok na tento dôchodok a jeho výšku sa započíta skutočná dĺžka služobného pomeru zvýšená o polovicu doby chýbajúcej do dosiahnutia tridsiatich rokov služby; ak im nárok na výsluhový dôchodok vznikol podľa doterajších predpisov, 63) prepočíta sa podľa tohto ustanovenia.

Podľa § 39 zák. č. 328/2002 Z.z. v hore uvedenom znení výsluhový dôchodok policajta alebo profesionálneho vojaka je za 15 rokov trvania služobného pomeru 30% základu zisteného podľa § 60. Za 16. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 20. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 2% základu zisteného podľa § 60. Za 21. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 25. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 3% základu zisteného podľa § 60. Za 26. skončený rok trvania služobného pomeru a každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 1% základu zisteného podľa § 60, najviac však do 60% základu zisteného podľa § 60.

Podľa § 105 ods. 7 zák. č. 328/2002 Z.z. v hore uvedenom znení dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa zníži, ak sa zistí, že sa táto dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

Podľa § 105 ods. 10 zák. č. 328/2002 Z.z. v hore uvedenom znení dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa odníme alebo zníži, alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa už vyplatila.

2. Žalovaný pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca bol 31. decembra 2003 prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka podľa § 32 ods. 1 písm. c) zákona č. 370/1997 Z.z. o vojenskej službe v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien, t.j. pre žalobcu nebolo iné vhodné zaradenie, tzn. po súhrnne ukončených 21 rokov, 5 mesiacoch a 0 dňoch vojenskej činnosti služby (str. 9 napadnutého rozhodnutia).

3. Keďže žalobca bol zo služobného pomeru profesionálneho vojaka prepustený na základe hore uvedeného dôvodu, na vznik nároku na výsluhový dôchodok a jeho výšku pre výmeru výsluhového dôchodku bola s prihliadnutím na ustanovenie § 58 ods. 5 a § 123 ods. 2 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. hodnotená doba 25 ukončených rokov. Následne vydal prvostupňový orgán žalovaného rozhodnutie o priznaní výsluhového dôchodku od 1. januára 2004 v sume 633,07 € (prepočítaná suma 19.072,-Sk) mesačne.

4. Ďalej rozhodnutím č. 65301021981501 zo dňa 01. júla 2004 bol žalobcovi priznaný výsluhový dôchodok valorizovaný od 01.07.2004 na sumu 20.425,-Sk. Následne s účinnosťou od 01.05.2005 znížil Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava postupom podľa § 105 ods. 6 a 9 zák. č. 328/2002 Z.z. žalobcovi výsluhový dôchodok na sumu 17.830,-Sk mesačne, pričom podkladom pre uvedené rozhodnutie bol úlohový list Ministra obrany Slovenskej republiky č. p. ŠbPeM-32-7/2004 z 9/2004, ktorým bolo uložené s účinnosťou od 14.09.2004 nepostupovať pri stanovení základu pre výpočet dávok výsluhového zabezpečenia podľa doterajších postupov (t.j. predchádzajúce odborné usmernenie Ministra obrany Slovenskej republiky č.p. SEĽUZ-31/3-132/2003 zo dňa 15.01.2003 na stanovenie postupu pri zohľadnení služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku, resp. jej pomernú časť do základu na výpočet výsluhového dôchodku, obchodného, invalidného výsluhového dôchodku a výsluhového príspevku a úlohový list Ministerstva obrany Slovenskej republiky č.p. SEĽUZ-550-11/2005 zo dňa 08.04.2005 k vykonaniu nápravy nesprávnej aplikácii ust. § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z.).

5. Na základe uvedených podkladov sa podľa odôvodnenia predmetného rozhodnutia správny orgán zistil, že dávka výsluhového zabezpečenia bola žalobcovi priznaná vo vyššej sume ako patrí, preto táto suma bola postupom podľa § 105 ods. 6 a 9 zák. č. 328/2002 Z.z. znížená.

6. Na odvolanie žalobcu bolo rozhodnutím Ministerstva obrany Slovenskej republiky z 02.08.2005 č.p. SEUZ1106-42/2005 napadnuté rozhodnutie z 27.04.2005 zrušené a vec bola vrátená správne orgánu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Odvolací správny orgán vo svojom rozhodnutí konštatoval, že správny orgán prvého stupňa nepostupoval pri určení priemerného služobného príjmu žalobcu podľa § 65 ods. 5 v spojitosti s § 98 ods. 3 a § 99 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z., pretože aj keď správne stanovil priemer súhrnu mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov, ktoré patrili za príslušný kalendárny rok, takto zistený správny súčet vydělil nesprávnym celkovým počtom dní, za ktoré boli uvedené príjmy v rozhodujúcom kalendárnom roku vyplatené.

7. Správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. 65301021981501/8-VUSZ/DO2 zo dňa opätovne znížil žalobcovi výsluhový dôchodok od 01.11.2005 na sumu 17.823,-Sk mesačne postupom podľa § 105 ods. 6 a 9 zák. č. 328/2002 Z.z.

V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že prehodnotil určenie základu na výpočet výsluhovej dávky, nakoľko rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu je kalendárny mesiac, za ktorý sa platí poistné na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie. Ďalej poukázal na nový výpočet výsluhového dôchodku uvedený v prílohe tvoriacej súčasť rozhodnutia.

8. Odvolanie žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu žalovaný rozhodnutím č. KaVSU-8-105/2006-OdSZ zo dňa 26.05.2006 zamietol a napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdil s odôvodnením, že prvostupňový správny orgán postupoval v súlade so zákonom pri znížení výsluhového dôchodku žalobcu, pretože správne stanovil priemer súhrnu mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov, ktoré patrili žalobcovi za príslušný kalendárny rok a ktorý mal byť rovnaký ako vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie podľa § 98 zák. č. 328/2002 Z.z., keďže vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie profesionálneho vojaka odmeňovaného podľa zákona č. 380/1997 Zb. o peňažných náležitostiach vojakov v znení neskorších predpisov tvorí služobný príjem, osobitné príplatky, doplatok k služobnému príjmu, ktorý patrí profesionálnemu vojakovi v rozhodujúcom období a ktorý je predmetom dane z príjmu fyzických osôb s výnimkou príjmov oslobodených od tejto dane, ďalej, že rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu profesionálneho vojaka je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie a takto zistený súčet vydělil správnym celkovým počtom dní, za ktoré boli uvedené príjmy v rozhodujúcom kalendárnom roku vyplatené.

9. Uvedené rozhodnutie napadol žalobca žalobou na Krajskom súde v Bratislave, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom dňa 26.08.2008 č. k. 1S 269/2006-26 tak, že krajský súd žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 7Sžo/72/2008 zo dňa 22.10.2009, ktorým rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 269/2006-26 zo dňa 26.08.2008 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného z 26.05.2006 č. KaVSU-8-105/2006-OdSZ zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalovaný na základe tohto rozhodnutia zrušil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia v Bratislave rozhodnutím VUSZ-65301021981501/12-OVZ zo dňa 24.06.2010 rozhodol tak, že znížil žalobcovi výsluhový dôchodok od 01.07.2010 na sumu 924,59 € mesačne.

Následne proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, o ktorom rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím č. KaVSU-5-55-2/2010 zo dňa 09.12.2010, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

Podľa § 60 ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. v znení platnom k 26.11.2003 (tzn. ku dňu podania žiadosti žalobcu o priznanie výsluhového dôchodku) priemerný služobný príjem profesionálneho vojaka,

a) ktorý je odmeňovaný podľa osobitného predpisu, je priemer súhrnu mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov, ktoré patrili profesionálnemu vojakovi za príslušný kalendárny rok, a je rovnaký ako vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie (§ 98),

takto zistený súčet sa vydeli celkovým počtom dní, za ktoré boli uvedené príjmy v rozhodujúcom kalendárnom roku vyplatené, a vynásobí sa koeficientom 30,417.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

11. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal na Krajský súd v Bratislave žalobu (označenú ako návrh) zo dňa 14.02.2011.

12. Krajský súd ako súd prvého stupňa na základe vykonaného prieskumu dospel k záveru, že je nutné napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušiť podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

13. V súvislosti s uvedeným krajský súd zdôraznil, že pri rozhodovaní v dôchodkových veciach je osobitne dôležité, aby každé rozhodnutie, ktoré zakladá alebo mení práva na dávku, bolo jednoznačné, jasné a zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené.

Predovšetkým poberateľ dávky musí mať istotu, z akých skutkových a právnych predpokladov sa pri priznaní alebo úprave dávky vychádzalo aj s ohľadom na zásadu, ani neskoršia zmena právnej úpravy nemá vplyv na nárok, ktorý už poberateľovi dávky vznikol.

14. Podľa krajského súdu rozhodnutie o znížení dávky nemocenského, úrazového alebo výsluhového zabezpečenia podľa § 105 ods. 6 zák. č. 328/2002 Z.z. je prípustné len v prípade objektívneho zistenia, že sa dávka priznala vo vyššej sume ako patrí, pričom spravidla ide o zistenie nesprávnosti vstupných údajov, z ktorých sa pri výpočte dávky vychádzalo. Avšak z napadnutého rozhodnutia podľa názoru krajského súdu takéto zistenie, ktoré by viedlo k jednoznačnému právnomu záveru o opodstatnenosti zníženia výsluhovej dávky, nevyplýva.

15. Ďalej krajský súd vyzdvihol, že je nepochybné, že od vzniku nároku na výsluhovú dávku nenastala u žalobcu žiadna zmena údajov, z ktorých sa pri výpočte výsluhového dôchodku vychádzalo. Takisto nedošlo ani k žiadnej zmene právnej úpravy, ktorá by akýmkoľvek spôsobom mohla zasiahnuť do právneho postavenia žalobcu v súvislosti s jeho výsluhovým zabezpečením. Napriek tomu došlo u žalobcu k viacerým zníženiam pôvodne priznaného výsluhového dôchodku, ktoré boli vyvolané zmenou metodiky jeho výpočtu. V každom prípade platí, že rozhodujúcou pre vznik a výšku nároku na výsluhové zabezpečenie profesionálneho vojaka je relevantná právna úprava a nie výpočtový vzorec, ktorý správne orgány pre vyčíslenie dávky použili.

16. Následne krajský súd vyslovil názor, že právna úprava výpočtu dávok výsluhového zabezpečenia profesionálnych vojakov by mala byť jednoznačná a zrozumiteľná pre každého a rozhodne by nemala pripúšťať viaceré vhodné výklady, ktorých s postupným aplikovaním sa potom neprípustné zasahuje do právnej istoty poberateľov dávok. Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalovaného o nesprávnej aplikácii najmä ustanovenia § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z. v prvotnom rozhodnutí zo dňa 02.03.2004 o priznaní výsluhového dôchodku žalobcu a o potrebe nápravy tohto rozhodnutia postupom podľa § 105 ods. 6 a 9 uvedeného zákona.

Tento postup by bolo možné podľa krajského súdu akceptovať len za predpokladu, že by správnymi orgánmi použitá nová metodika výpočtu výsluhového dôchodku neumožňovala zjavne absurdné závery, že pri rovnakej výške služobného príjmu a započítaní náhrady za nevyčerpanú dovolenku bude výsledný výsluhový dôchodok tým vyšší, čím menší počet dní v rozhodujúcom kalendárnom roku profesionálny vojak vykonal službu. Pri menšom počte započítateľných dní riadneho výkonu služby, výsledná výška výsluhových dávok neúmerne vzrastá a môže byť napokon podstatne vyššia ako mesačný služobný príjem, ktorý profesionálny vojak poberal.

17. Prvotný výpočet výsluhového dôchodku žalobcu podľa názoru súdu lepšie vystihoval úmysel zákonodarcu, aby príslušná suma z každého druhu započítateľného príjmu bola vydelená počtom dní, za ktoré bol ten ktorý príjem vyplatený. Výpočet dôchodku použitý správnymi orgánmi v napadnutých rozhodnutiach vo svojich dôsledkoch môže viesť napríklad k tomu, že pri predĺžovaní práceneschopnosti v poslednom kalendárnom roku výkonu služby by profesionálny vojak dosiahol podstatne vyšší výsluhový dôchodok v porovnaní s vojakom, ktorý vykonával riadnu službu.

V tomto smere krajský súd v plnom rozsahu odkázal na žalobcom v žalobe opísaný príklad, ktorého výsledky len potvrdzujú uvedené závery.

18. Krajský súd po prejednaní veci dospel k záveru, že správne rozhodnutia oboch stupňov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže pri nezmenenej právnej úprave pri rozhodovaní o znížení výsluhového dôchodku žalobcu vychádzali z aplikácie novej metodiky, čo musí mať na prvý pohľad za následok nestabilitu vo veciach výsluhových dávok sociálneho zabezpečenia profesionálnych vojakov.

Nakoľko tento postup podľa názoru krajského súdu jednoznačne ukracuje žalobcu na jeho právach, krajský súd postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je správny orgán s právnym názorom súdu viazaný.

III.

Odvolanie žalovaného/stanoviská

A)

19. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 30.07.2012 (č.l. 34) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný vyslovil nesúhlas so záverom krajského súdu o nesprávnej aplikácii najmä § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z. a o potrebe nápravy tohto rozhodnutia postupom podľa § 105 ods. 6 a ods. 9 citovaného zákona.

20. Žalovaný predovšetkým poukazoval na to, že v poslednom rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu bol dodržaný úmysel zákonodarcu, aby príslušná suma z každého druhu započítateľného príjmu bola vydelená počtom dní, za ktoré bol tento príjem vyplatený. Podľa názoru žalovaného použitý spôsob výpočtu (t.j. sčítanie počtu dní, za ktoré patril služobný príjem za výkon služby a počtu dní, za ktoré patrila náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku) v žiadnom prípade nemôže byť absurdný, nakoľko bol vykonaný v súlade so zákonom.

21. Ďalej žalovaný s odkazom na ustanovenia § 60 ods. 1 a odsek 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. prezentoval svoj názor o nezákonnosti prv použitého výpočtového vzorca, t.j.

služobný príjem/počet dní, za ktoré služobný príjem patril

+ príjem za nevyčerpanú dovolenku/počet dní v roku, za ktoré patrila nevyčerpaná dovolenka

V súvislosti s uvedeným žalobca upozornil na to, že pri uvedenom výpočte teda došlo k dvom zásadným rozporom s obsahom právnej úpravy, pričom každý z nich mal vplyv na výšku základu pre výpočet výsluhového dôchodku žalobcu v jeho prospech. Tým podľa žalobcu došlo aj k podstatnému a neodôvodnenému zvýšeniu jeho výsluhového dôchodku (viď priznaná suma 19.072,-Sk mesačne namiesto 16.643,-Sk mesačne).

22. Naopak žalovaný zdôraznil, že so zákonom súladný je iba nasledujúci výpočtový vzorec:

služobný príjem + príjem za nevyčerpanú dovolenku/počet dní, za ktoré služobný príjem patril + počet dní v roku, za ktoré patrila nevyčerpaná dovolenka, t.j. 365 dní

23. Záverom žalobca navrhol zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietne žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú.

B)

24. Z vyjadrenia žalobcu z 23.10.2012 vyplýva jeho jednoznačný názor, že prvý spôsob výpočtu žalovaným uvedený v rozhodnutí č. 65301021981501/2-VÚSZ/DO 2 z 02. marca 2004 považuje za jedine správny.

25. V súvislosti s uvedeným dal žalobca do pozornosti odvolacieho súdu aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2012 sp. zn. 9Sžso/57/2011, v ktorom sa rieši presne ten istý problém.

26. Z uvedených dôvodov žalobca žiadal napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdiť ako vecne správne a zaviazat' žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 79,58 €.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

28. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä podmienky konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu, ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či peňažný nárok spojený s nevyčerpanou dovolenkou príslušníka ozbrojených síl má vplyv na výšku základu pre výpočet výsluhového dôchodku, a ak áno, potom, či je možné pripustiť aj negatívny vplyv. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

29. V súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd vopred avizuje, že po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávané veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody) najmä vo vzťahu k hore vymedzenej právnej otázke.

30. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal interpretáciou ustanovenia § 60 ods. 5 a s tým súvisiacich iných ustanovení zák. č. 328/2002 Z.z. Žalobca v súvislosti s uvedeným postupom krajského súdu prostredníctvom svojho vyjadrenia tiež poukázal na to, že sa vo svojom odôvodnení mal riadiť aj právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom v rozsudku sp. zn. 9Sžso/67/2008 zo dňa 27.05.2009.

Jadrom zrušujúceho rozsudku krajského súdu je nepochybne nesúhlas s aplikáciou ustanovenia § 60

ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z. v tom duchu, že je nutné príjem za nevyplatenú dovolenku vojaka zahrnúť do výpočtového základu vzhľadom na jeho časovú súvislosť s obdobím pred ukončením služobného pomeru.

31. S tým aj súvisí námietka žalobcu, či do výpočtového vzorca je možné zahrnúť aj počet dní, počas ktorých dovolenka nebola čerpaná. K uvedenej problematike sa Najvyšší súd už vyslovil prostredníctvom svojho rozsudku 7Sžo/79/2008, z ktorého sa v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p. cituje celá podstatná časť odôvodnenia:

„Navyše služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku sa mal započítať do základu pre určenie dávok výsluhového zabezpečenia z dôvodu, že zákon presne vymedzoval, čo tvorí služobný príjem, ale aj z dôvodu, že služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku bolo potrebné započítať do vymeriavacieho základu na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie v rozhodnom období a odvieť ho poisťovni na základe dodatočného odvodu za posledný mesiac trvania služobného pomeru.“

32. Najvyšším súdom citovaný text rozsudku sp. zn. 7Sžo/79/2008 sa dôsledne vysporadúva so správnosťou právneho výkladu ustanovení zák. č. 328/2002 Z.z., a to najmä s otázkou časovej a vecnej súvislosti príjmu týkajúceho sa refundovania nevyčerpanej dovolenky v príslušnom kalendárnom roku na prejednávanej vec a ďalej obsahu výkladu slova „patril“ (viď hore citovaný § 60 ods. 5 písm. a/ zák. č. 328/2002 Z.z.).

33. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že tento postup si osvojil aj žalovaný, ktorý uviedol, že služobný príjem zodpovedajúci počtu dvanástich dní nevyčerpanej riadnej dovolenky z nároku v roku 2003 bol zahrnutý do základu na výpočet výsluhového dôchodku žalobcu tak, že suma 360.121,-Sk (ako služobný príjem) bola navýšená o sumu 3.117,-Sk (t.j. hore uvedený príjem za nevyčerpanú dovolenku), čo predstavuje v celkovej sume 363.238,-Sk veľkosť činiteľa vo výpočtovom zlomku.

34. Avšak základným aplikačným problémom v prejednávanej veci je nezhoda pri určovaní veľkosti menovateľa pre výpočet základu výsluhového dôchodku žalobcu. Žalovaný konštatoval, že iba vtedy správne postupoval prvostupňový správny orgán, ak do menovateľa zahrnul nielen počet dní, za ktorý služobný príjem žalobcovi patril (362 dní), ale aj počet dní nevyčerpanej dovolenky žalobcom (3 dni), t.j. vždy 365 dní.

35. K tejto otázke sa už Najvyšší súd prostredníctvom svojho rozsudku sp. zn. 9Sžo/57/2011 z 30. mája 2012 vyjadril, keď uviedol :

„Sporným medzi účastníkmi konania je výklad ustanovenia § 60 ods. 5 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. vo vzťahu k tomu, akým počtom dní má byť vydelený súhrn mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov (ďalej len „súhrn príjmov“), ktoré patrili profesionálnemu vojakovi za príslušný kalendárny rok.

Z ustanovenia § 60 ods. 5 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. vyplýva, že základ na výpočet výsluhového dôchodku u profesionálneho vojaka sa vypočíta z priemerného služobného príjmu, ktorým je priemer súhrnu mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov, ktoré patrili profesionálnemu vojakovi za príslušný kalendárny rok, a je rovnaký ako vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie.

Podľa § 58 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. rok trvania služobného pomeru na účely tohto zákona je 365 dní.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 380/1997 Z.z. o peňažných náležitostiach vojakov ak profesionálny vojak nevykonával službu celý kalendárny mesiac, patrí mu pomerná časť služobného príjmu za každý kalendárny deň, keď vykonával službu. Čas riadnej dovolenky, osobitnej dovolenky, krátkej dovolenky, náhradného voľna a preventívnej rehabilitácie sa na účely výplaty služobného príjmu považuje za výkon služby.

Podľa § 119 zákona č. 370/1997 Z.z. o vojenskej službe v znení účinnom do 31.08.2005 profesionálnemu vojakovi patrí za nevyčerpanú riadnu dovolenku alebo za jej pomernú časť služobný

príjem zodpovedajúci počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky, ak riadnu dovolenku alebo jej pomernú časť nemohol vyčerpať ani do konca nasledujúceho kalendárneho roku z dôvodu neudelenia riadnej dovolenky alebo z dôvodov uvedených v § 34 ods. 1 písm. a/ až d/.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 55 ods. 2 zákona č. 380/1997 Z.z. vyplýva, že služobný príjem profesionálnemu vojakovi patrí v kalendárnom mesiaci za dní, počas ktorých vykonával službu a taktiež za dni, počas ktorých čerpal riadnu dovolenku, osobitnú dovolenku, náhradné voľno, prípadne absolvoval preventívnu rehabilitáciu. Služobný príjem naopak nepatrí za čas neschopnosti na výkon služby. Služobný príjem nepatrí za dobu neschopnosti na výkon služby (praceneschopnosti).

Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že v roku 2003 bola žalobcovi z celkovej doby 365 dní odpočítaná doba 22 dní, počas ktorých nebol schopný na výkon služby.

Sporným medzi účastníkmi bolo, či do deliteľa na účely zistenia priemerného služobného príjmu (základu na výpočet výsluhového dôchodku) sa má započítať aj 25 dní, za ktoré žalobcovi bol vyplatený služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku, a teda či deliteľom je číslo 368 (343 + 25), alebo či deliteľom má byť len 343 dní.

Pokiaľ profesionálny vojak riadnu dovolenku nevyčerpá v celom rozsahu, patrí mu služobný príjem za nevyčerpanú pomernú časť riadnej dovolenky vo výške, zodpovedajúcej počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky. Keďže k vyčerpaniu riadnej dovolenky v rozsahu dvadsaťpäť dní v prípade žalobcu nedošlo, podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné uvedených 25 dní započítať do deliteľa ako keby išlo o dni rovnocenné výkonu služby podľa § 55 ods. 2 vety druhej zákona č. 380/1997 Z.z.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené k záveru, že ustanovenie § 60 ods. 5 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. je potrebné v danom prípade vykladať tak, že pre zistenie základu na výpočet výsluhového dôchodku mal žalovaný celkový služobný príjem (vrátane služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku) vydeliť len počtom 343 dní (365-22).“

36. Nakoľko žalovaný týmto spôsobom neinterpretoval ustanovenie § 60 ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. (t.j. do menovateľa zahrnul aj počet nevyčerpanej dovolenky) a krajský súd mu tento nedostatok vo výklade nevytkol, musel Najvyšší súd odôvodnenie rozsudku krajského súdu doplniť o hore uvedené právne názory pre ďalšie konanie.

V.

37. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 7Sžso/79/2008, resp. sp. zn. 4Sžso/37/2008 zo dňa 20.08.2009 a 9Sžso/57/2008 zo dňa 30.05.2012, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

38. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého argumentačne úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko právny zástupca úspešného žalobcu si svoje právo v zákonnej 3-dňovej lehote uplatnil, bola mu priznaná nasledujúca výška náhrady trov.

39. Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá:

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobcu listom z 23. októbra 2012 v zmysle vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. vyčíslil a Najvyšší súd uznal:

1.1. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde

1.1.1. podanie vyjadrenia (12) 1 úkon práv. pomoci 58,69 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,63 €

2. z náhrady 20 % DPH

tzn. v celkovej sume: 79,58 €

Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov.

40. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno - poisťných vzťahov spojených so vznikom alebo zánikom vzťahu sociálneho zabezpečenia alebo poistenia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávanie nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).